

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (CETRTEK), MARCH 30, 1944

STEVILKA (NUMBER) 74

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

Rusi samo 30 milj od českoslovaške meje

PARTIZANI
ZASEDLI
OTOK HVAR

Osvobodilna vojska je
imela pri tem podporo
zavezniških sil

LONDON, 27. marca. — Snova je radijska oddaja z glavnega stana maršala Tita javila, da so čete Jugoslovanske osvobodilne vojske s pomočjo zavezniških zračnih in morskih sil zadeli otok Hvar, ki leži 25 milijonov km od splitske luke.

Obenem se javlja, da so čete maršala Tita v bojih z Nemci v Slavoniji in da se bojna črta razteza preko meje v notranjost Ogrske, kar je očividno v zvezi z okupacijo Ogrske od strani Nemčije.

Več tisoč Ogrov se baje pri-družilo Titu

MADRID, 27. marca. — Skozi diplomatske zveze je semkaj dospelo poročilo, ki pravi, da je več tisoč ogrskih vojakov s častniki vred stopilo v ozemlje, ki ga kontrolirajo sile Jugoslovanske osvobodilne vojske maršala Tita.

Istočasno se poroča, da se je Nemčija odločila, da bo moralna Madžarska plačati vse stroške nemške okupacijske armade, ki je zasedla deželo.

Iz Zuricha se poroča, da je tekom zadnjih dni bilo iz Budimpešte poslanih enajst vlakov s aretiranimi židovi "komunistov" in časnikarjev, katere se je poslalo v koncentracijska taborišča v Českoslovaški.

VELIKA NARODNA PRI-
REDBA

V nedeljo popoldne se vrši velika prireditev v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., ob treh obletnici, ko je Hitler pograzil našo domovino. Poznani slavalec bodo podali krasno igro "Roks", katere čisti dobiček bo namenjen našemu domovini. Igra bo nadve zanimiva. Nastopili bodo slediči igralci: Josephine Miller-Levstek, Dorothy Palis, Ann Grill, Edith Coff, Stefan Louis Kafeler in Milan Međešek. Po igri se bo v prizidku sestreljalo večerje in vršila se bo domaća zabava.

Priredba je pod pokroviteljstvo podružnice št. 2 JPO, SS.

V ZADNJO ČAST
Clanice društva St. Clair Grove štev. 98 W. C., so prošle, da se v petek ob 2. uri po-poldne snidejo v Željetovem po-grebrem zavodu, 6502 St. Clair Ave., da izkažejo zadnjo čast u-mrli članici Rose Jaklich.

VESTI IZ ŽIVLJENJA AME-RISKIH SLOVENCEV
Ubit pri delu v premogovni-ku v Lafayettem, Colo., je bil dne 5. marca Matt Glažar, star 55 let, doma iz Slavine na Notranjskem. V Ameriki je bival 40 let. Zapuščil sestro Anno Slavec v Lafayettem, Colo., enega brata v Florence, Ohio, in eno ses-ro v starem kraju.

Ameriški rdeči križ tudi omogoča pismene stike tukaj bivanjočim osebam s sorodniki v inozemstvu. Lani je bilo omogočeno

POLJSKA ARMADA V SOVJETSKI RUSIJI DOBILA SVOJ PRAPOR

MOSKVA, 26. marca. — Poljska armada, kateri načeljuje gen. Zigmund Berling, je nedavno prejela svoj prapor v taborišču, kjer se trenirajo poljske čete, katere je opremila Sovjetska Rusija za boj proti Nemcem. Major gen. Stanislav Galicky je sedaj sporočil svojemu poveljniku, da je ena nadaljnja divizija pripravljena, da stopi v akcijo.

Izjava v istem smislu je podal tudi podpredsednik Zvezne poljskih patriotov in zaupnik poljske kmečke stranke, Andrej Witos.

Tretja poljska divizija formirana

Castniki poljske armade obenem opozarjajo, da bi se poljska armada v Rusiji lahko znatno povečala, ako bi razpolagala z večjim številom oficirjev.

Tretja poljska divizija nosi i-

Delo ameriškega Rdečega križa

Mesec marec je mesec Ameriškega rdečega križa in ta mesec bo skušala ta humanitarna organizacija zbrati dvesto milijonov dolarjev. To vsoto potrebuje za stroške svojega delovanja v letu 1944. Velika vsota denarja je potrebna, kajti dela Rdečega križa so velika in mnogoštevilna. Navedena naj bo samo nekatere, ki so posebno važna v sedanjem vojnem času.

Rdeči križ širok vse dežele nabira darove krv, iz katere se izdeluje krvna plazma, ki reši življenje tisočerim ranjenim vojakom. V letu 1944 bo treba nabrat do pet milijonov krvnih darov. Za vzdrževanje srediseči za zbiranje krvnih darov so sededa potrebne finance.

Ameriškim vojnim ujetnikom in ujetnikom drugih Združenih narodov je v preteklem letu Ameriški rdeči križ sodeloval z Mednarodnega rdečega križa postal za več kot 48 milijonov dolarjev živil, oblačil in drugih potrebščin.

Od začetka vojne je bilo s posredovanjem Ameriškega rdečega križa razdeljena pomoč v vrednosti 80 milijonov dollarjev vojnim žrtvam v 30 deželah. Živila in druge potrebščine so bile pošiljane na Norveško, v Belgijo, v Francijo, v Rusijo, na Kitajsko, na Poljsko, v Jugoslavijo, na Holandsko, v Grčijo in druge države. Več kot 35 milijonom osebam je bilo v omenjenih 30 državah nekoliko olajšano trpljenje s pošiljkami Rdečega križa.

Kadar so družine naših vojakov v potrebi, jim pomagajo izurjeni društveni delavec Rdečega križa. Drugi predstavniki Ameriškega rdečega križa so z ameriškimi vojaki v taboriščah teži deli in v deželah inozemstva, kjer jim gredo na roke na sto različnih načinov. V mnogih vojaških središčih tu in v inozemstvu vzdržuje Ameriški rdeči križ ustavne, kjer najdejo vojaki razvedrilo, informacije in razne oblike pomoči.

Ameriški rdeči križ tudi omogoča pismene stike tukaj bivanjočim osebam s sorodniki v inozemstvu. Lani je bilo omogočeno

PRIPRAVLJEN NA PRED- SEDNISKI BOJ

John W. Bricker, govor na državo Ohio, ki bo predsedniški kandidat pri letosnjih volitvah, s svojo soprogo, ko sta se nahajala na časnikarski konferenci v Waldorf Astoria hotelu v New Yorku.

Churchill zapretil z resignacijo kabineta

LONDON, 29. marca. — Ministrski predsednik Churchill je danes zagrozil, da bo s celotno vlado vred odstopil, ako parlament ne spremeni svojega stališča glede vprašanja plač za učiteljske moći.

Parlament je glasoval, da ženske učiteljske moći prejemajo enake plače kot moški učitelji. Predloga je bila sprejeta v enim glasom večine. Premier je nato izjavil, da ako parlament ne podpre stališče vlade, se bo to smatralo za izraz nezupnice in vladu bo podala ostavko.

Karoly ne veruje v Horthyjev odpor proti nacijem

Vidi upanje za osvoboditev Ogrske v Titovi partizanski vojski

LONDON 22. marca (O.N.A.) — Grof Mihail Karoly, bivši madžarski ministerski predsednik in vodja tukajšnjih "svobodnih Madžarov", je izrazil danes v posebnem pogovoru z zastopnikom Overseas News Agency, svoj dvom, da bi moglobiti res, da je bil regent admiral Horthy od Nemcev zaprt in da se njegova armada upira nemškemu prodiranju.

Grof Karoly pa je prepričan, da bo nemška okupacija pologama izzvala odpor v masah madžarskega naroda, ki se bo naslonil na maršala Tita jugoslovanske partizane in na domače podtalne odporne organizacije.

Dejal je tudi, da obstaja že dolgo časa na Madžarskem odpori gibanje v malem obsegu, ki temelji pred vsem na spoznaju nekaterih, da je zelo neverno boriti se ob strani Nemčije v vojni, ki je za Nemčijo izgubljena. Zatiranje, ki bo prišlo zdaj v deželo, pa bo odporni pokret pologama ojačilo, misli grof Karoly.

"Horthy se ne more pritoževati nad tem, da je Nemčija poslala svoje čete na Madžarsko. Zadnjih 5 let je bil njen zvest zaveznik in jo je podpiral z vsemi svojimi silami in sredstvi. Horthyjeva vlada bi se zdaj rada oprala in se znebila svoje odgovornosti, ko je stopila na nemško stran in ji omogočila napad na Jugoslavijo, in vpad v Rumunijo in Slovakinjo. Danes že ni več dovolj, da se obrnemo proti Hitlerju. Udariti moramo tudi na Horthyja in njegovo vlado, ki je živel od Hitlerjeve milosti. Poskusiti moramo, ustavitev zares demokratične Madžarske, ki bo v sporazumu tako s Sovjetsko Rusijo kot s svojimi sosedji."

**PODPRUŽNICA STEV. 39
S.A.N.S.**

Seja podružnice št. 39 S.A.N.S. se bo vršila jutri, v petek ob 8. uri zvečer v spodnji dvorani Slovenskega narodnega doma. Publicijski odbor je prošen, da pride pol ure preje. Na sejo se vabi društvene zastopnike ter vse one, ki se zanimajo za akcijo.

Vladni uradnik udaril po vojnih dobičkarjih

WASHINGTON, 30. marca. — Kontroler zvezne zakladnice, Lindsay Warren, je podal izjavu, v kateri je rezko posvarivo, da se je vojno profitarstvo zoper silno razbohotilo, in da ako se temu ne napravi konec, tedaj po zaključku vojne lahko pričakujemo razkrivanje vsakovrstnih finančnih škandalov.

"Stvari, ki se dogajajo, so skoraj neverjetne," je rekel Warren, potem pa je dostavil, da je kot kontroler vladnih izdatkov brez moči, da bi nastopil, ako kongres ne podvzame potrebnih korakov, da se napravi konec potrat in ekstravaganci.

"Vojna je seveda v najboljšem potratu," je rekel Warren. "Ampak prav kot je dolžnost generalov v armadi, da ne mečejo proč živiljenj vojakov, prav tako so uradniki, ki sklepajo kontrakte za nabavo vojnega materiala, dolžni skrbeti, da štedijo z javnim denarjem."

Izjavil je, da pri oddaji kontraktov se vse prepogosto opaža "pohlep in želja po velikanskih dobičkih, ne pa patriotskiem in legitimem dobičku."

"Sistem, pod katerim se sklepajo kontrakte, ki jamči skoraj neomejen dobiček poleg kritja stroškov, je najbolj zločesta, potratna in dejansko lopovska oblika businessa," je rekel Warren. "Mi vemo, da nas bo vojna stala ogromne vsote denarja, ampak za vsak dolar, ki se ga potroši, bi morali prejeti vrednost enega dolarja—kar pa danes še zdaleka ni resnica."

Nov grob ROSE JAKLICH

Po dolgi in mučni bolezni je preminila na svojem domu na 1090 E. 66 St., Rose Jaklich, rojena Kalcik, stara 58 let. Rojena je bila v mestu Plzen na Češkem.

Tukaj zapušča žalujočega so-poga Josepha, doma iz St. Vida na Dolenjskem, štiri otroke Franka, Rose, poročena Levstik, Josepha ml., in Anno, poročeno Zupančič, tri vnuka in več so-rodnikov, v starem kraju pa zau-pušča sestro Anno in več so-rodnikov. Tukaj je bivala 38 let, in je bila članica društva Jutranja zvezda št. 137 A. B. Z., društva "Carniola Hive" št. 493 T.M., St. Clair Grove št. 98 W. C. in podružnice št. 25 S. Z.

Pogreb se vrši v soboto ob 9:15 urij zjutraj iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

Bodi pokojnici ohranjaj blag spomin, preostalom pa naše sožalje!

POGREBI

MARY ZGONC

Pogreb pokojne Mary Zgonc se bo vršil v soboto ob 9. urij zjutraj iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

ANTON NOSAN

Pogreb pokojnega Antona Nosana se bo vršil v ponedeljek ob 9. urij zjutraj iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

Dve ruski koloni sta prodrli v Černovice

Moskovski radio pozivlja Čehe in Slovake, da se dvignejo proti Nemcem

LONDON, četrtek, 30. marca. — Ruske čete so včeraj na dveh točkah prekoračile reko Prut, ena katerih je bil most, ki ga Nemci na begu niso utegnili uničiti, in vdrle v severni in zapadni obronek Černovic, glavnega mesta Bukovine, medtem ko so Rusi severno od Černovic zavzeli zeleniško postajo Kolomejo, ki se nahaja ob vzhodnem Karpatov in samo 30 milj od vzhodne česko-slovaške meje.

Moskovski radio je danes našlo poziv na českoslovaške patriote, da se dvignejo proti nemškim osvojevalcem.

"Rdeča vojska stoji manj kot 50 kilometrov od Českoslovaške meje," se je glasil apel moskovskega radija, "Rdeča vojska vas pozivlja na boj. Organizirajte partizanske odrede. Uničujte komunikacijske zveze, ki so vitalne za umikajoče se Nemce. Stopite v borbo za svobodo in zmago!"

Balta v russkih rokah

Rusi so izvojevali nadaljnje zmagre v Besarabiji in v južni Ukrajini, najvažnejša od katerih je bilo včeraj zavzetje mesta Balta v Ukrajini, severno od Odese, in poleg tega so Rusi po kravah bojih še bolj zadrgnili "vrečo" v okrožju Kamenc-Podolsk, severozahodno od Černovic, v kateri se zvija velika nemška armada, ki je čaka uničenje ali zavzetje.

Po zavzetju Balte se je našlo na ulicah še 2,000 mrtvih Nemcev, med katerimi je bilo mnogo elitnih čet, in nadaljnih 2,000 Nemcev je bilo ubitih v bojih južno od Jarmolincev, na vrhu "vreče" pri Kamencu-Podolsku.

Rusi presekali glavno železniško progo

Stalin je v svojem dnevnem povelju, v katerem je bilo naznano zavzetje Kolomeje, mesto označil kot "važno nemško obrambno postojanko ob vzhodu Karpatov." Mesto je nekoc pripadalo Poljski.

Rusi so tako v Kolomeji kot v Černovicah presekali glavno železniško progo med Lvovom in Bukarešto. Zavzetje Kolomeje pomeni, da so ruske čete včeraj na dotičnem sektorju našli spremenjeni v bojišče.

Sovjetski list "Izvestija" v Moskvi pozivlja Romune in Bolgare, da se dvignejo proti nacijem in pridružijo demokratičnim državam, kajti v nasprotnem slučaju bosta obe deli spremenjeni v bojišče.

Vesti iz Madrida poročajo, da nemški civilisti in okupacijski uradniki, ki so sed na začetku vojne nasili v Poljs

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50

For Half Year — (Za pol leta) 3.50

For 3 Months — (Za 3 meseca) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50

For Half Year — (Za pol leta) 4.00

For 3 Months — (Za 3 meseca) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00

For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland,

Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

SOVJETI IN JUGOSLAVIJA

II.

Polkovnik Miodrag Ložič je v svojem pismu navedel sledete:

"Kot človek iz naroda in kot častnik Jugoslovanske narodne vojske, sem 27. marca 1941, bil udeležen v našnem gibanju proti izdajstvu princa Pavla in njegove vlade, t. j. kraljeve vlade.

"Kralj in njegova vlada je pobegnila iz dežele po kapitulaciji, ali narod je prešel v borbo. To borbo so pričeli partizani in oni jo vodijo brez prestanka do našnjega dne, brez pomoči od tudi enega samega člana ubežne jugoslovanske vlade.

"Baš nasprotno, celotna ubežna vlada je pomagala samo Mihajloviću, kateri je spočetka bil v ospredju, kot "vodja narodnega pokreta," ali kateri stvarno ni vodil borbe proti okupatorju.

"Kar je več, Mihajlović je sklenil sporazum z okupatorji v svrhu vodenja skupne borbe proti resničnim predstavnikom naroda, proti Osvobodilni vojski Jugoslavije in partizanskim odredom.

"Jugoslovanska ubežna vlada ne samo, da ni nič pomagala Narodni osvobodilni borbi na terenu, pač pa je storila vse, kar je mogla, da je preprečila našim borcem, kateri so pobegnili iz domovine, da bi se mogli boriti proti sovražniku iste v svojih mejah.

"Ubežna vlada je dozdaj preprečila večini naših letalcev, kateri so ušli iz Jugoslavije po kapitulaciji, da bi mogli sodelovati v borbi. Sači majhno število naših zrakoplovcev je zdaj v borbi z eno od angleških in ameriških letalskih edinie.

"Oni niso hoteli, da se sestavi jugoslovanski letalski škavdon, kateri bi pomagal našim borcem na terenu udarjati na fašizem.

"Sedanja ubežna vlada Purića je posebno poznana spričo svoje želje, da ne preide v borbo proti fašizmu. Ta takozvana vlada dela vse kar more, da blati borbo partizanov in Narodni osvobodilni pokret. Oni prožijo pomoč vsem aktivnostim naperjenim proti maršalu Titu.

"Purićeva vlade je zabranila formacijo novih jugoslovenskih edinie radi dejstva, da se število Jugoslovjanov v inozemstvu, ki se žele boriti na strani ljudstva, eddalje bolj množi, oni pa mečejo v koncentracijska tabrišča vse one vojake jugoslovenskih čet v inozemstvu, ki izrazijo željo, da se udeleže borbe za osvobojenje njihove domovine v vrstah Osvobodilne vojske.

"Ko sem prišel v Sovjetsko unijo, sem vztrajal, da se tamkaj organizira jugoslovansko enoto. Vsi moji pojizkusi, da dobim dovoljenje zato od ubežne vlade Purića so bili odbiti brez kakrega pojasnila.

"Nobena razlaganja niso pomagala, ker Purićeva pro-fašistična vlada noče pripometi k pomnoženju števila proti-fašističnih borcov, ona noče, da se Jugoslovani bore rama ob rami z nepremagljivo bratsko rusko vojsko.

"V svojem prizadevanju, da uduši narodno osvobodilno borbo na terenu, pomaga Purićeva vlada samo enim, ki so v sporazumu z Nemci in Nedićem in ki se bo rijo proti Narodni osvobodilni vojski in partizanskim odredom.

"V inozemstvu Purićeva vlada pomaga samo onim, ki so prišli iz domovine s gestapovskimi potnimi listi in odobrenjem Nedića. Jaz sem trdno uverjen, da je celotna aktivnost Purića in njegove vlade naperjena proti interesom naroda in v prilog njegovih sovražnikov. Jaz sem odprto rekel Puriću in njegovim ministrom, da so izdajili.

"Kot eden, ki je zaeno z narodom dne 27. marca 1941, sodeloval v prevratu, sem prišel do prepričanja, da ne morem več služiti pro-fašistični Purićevi vladi, katera je sestavljena iz bivših slug odvratnega režima princa Pavla.

"Jaz Vas naslavljam, kot edinega resnično ljudskega vodjo naroda, ter izjavljam, da se ne smatram več za

NEWYORŠKA PISMA

Piše Frank Kerže

KAJ PA MI?

Vsemu svetu pomagamo in na vse strani dajemo. Vse to je prav. Svetovno gorje vselej zadeve ves, torej tudi mene in tebe.

Pri vsem tem je vendarle treba, da se od časa do časa ustaviš v vpraša: kako pa kaj manov? Ali gre vse tako, kakor mora iti, da ne pride zopet do tistega strašnega poloma v kašem smo malodane izgubili vse?

Stvar je namreč tako: vojske bo konec prej ali slej. In prva posledica bo ta, da bodo odpustili veliko število delavec posebno iz tovarn, katere proizvajajo samo vojni material. Drugi bodo spremenili plače, skrajšali delovne ure i.t.d.

Začeli se bodo vračati vojaki. In slednji pojde za delom. Menjam jih ne bo dosti, ki bi imeli zasigurane pozicije. Nekaj jih bodo nastavili, večina jih bo postal pred vratmi in hodila postavat dan za danem v vprašanjem: ali se je že kaj odprlo?

Kaj morete torej pričakovati glede dela takoj, ko se konča vojska? Da bo veliko število tovarn čisto zaprolo svoja vrata, mnogo jih bo, ki bodo rabile mesec in mesec, predno se prevedi vse stroje za izdelavo nadavnega blaga. Ljudi bo brez dela cele trume—rekel bi: na milijone.

Ce to veš, premisli malo, kako bo tebe zadelo. Ako danes dobro delaš in izvrstno služiš, skrb za to, da si prihraniš kolikor moreš. Nikar ne kupuj stvari danes, ker niso samo slabše, kar v normalnih časih, ampak tudi veliko bolj drage. Vsak dolar, ki ga prihraniš danes, ti bo zaledil za dva ali še več, kakor je bilo.

Muslim sicer, da se ne povrneš več v prohibicijo, ker je cena pijača tako, da imamo v njej trikratno proučnico. Tako se mi zdi, da bodo kmalu začeli lovit kotle in kotičke. Človeška narava se ne premeni in kdor misli, da bo manj žeje na svetu zdaj, ko imamo devet dolarjev davka na galono viske, tisti se moti.

Mnogo ljudi misli, da je dobré ce se kaj kupi. Res je to, ako se izpoznaš vsaj nekoliko na zemljo, stavbe in vrednost. Kdor si preskrbi svoj dom, storiti vselej prav. Zakaj pri domu se ne vpraša, koliko velja, pač pa, kakšnega zmoraš. Cena zemljišč po mestih je še dosti zmeraj in nizka. Gotovo je eno: kdor čaka na kaj novega, naj računa s tem, da bo pošteno plačal.

Če tečaka kaj popravil—naj lepo čaka, da se vojna konča. Za zdaj popravi samo toliko, kolikor mora biti. Pridrža čaka na kaj novega, naj računa s tem, da se bodo tepli za vsak košček kruha.

Ne svetovno pa bi kupovati farm, to pa zato ne, ker je na veliko čudo cena farm že davno vstala tako, da je skoraj vsaka kupčija slaba investicija.

Posebno tisti, ki so novinci, naj si kar izbijejo vsako farmo iz glave. Ni kruga, brate. Res je, da nekdo dobro uspe. A če bi bil in zasedoval delo, ki je bilo dano, bi se temu ne čudil.

Clovek tako rad misli na farmo. Malo vrtja, kokoši, nekaj vignografa, vsaj za domače potrebe in par prešičev, pa bi bilo dovolj za zimo. Dober račun, če si farmo plačal po zadnjega centa, vložil še nekaj stotakov ali tisočakov vanjo in če imaš zraven še nekje nekaj, kar ti donaša kak dohodek. Kdor pa začne z dolgom, lahko na prste preračunaš, kdaj ga bo konec.

Ne kupujte tudi praznih lotov. Posebno takih ne, kadar moraš plačevati davke za tlakovanie, vodo, kanalizacijo in drugo. Tak jutri samo žre, ne nosi pa ničesar. Praviš, da si ga kupil na spekulacijo? Nikar brate. So že drugi poizkušali pred takim bili—teperi. Danes ni čas.

Dolgo pa ne bo trajalo to. Nekoga dne se bo opažalo, da pada cene na trgu. Vedno več blaga in vedno manj kupcev ima vselej za posledice, da cene padajo. Praviš, da si ga kupil na spekulacijo? Nikar brate. So že drugi poizkušali pred takim bili—teperi. Danes ni čas.

voyaškega atašaja Purićeve vlade v Sovjetski uniji, ter izražam željo, da se priključim vrstam rodoljubov, ki se bore pod Vašim poveljstvom."—Miodrag Ložič.

Kjer zavezniška diplomacija zmaguje

Trije dogodki, ki so se pred kratkim primerili na Balkanu, in ki dokazujo vedno večjo moč zavezniškega prestiža v onotnih krajih, so: 1. Ruska vojaška misija v Jugoslavijo. 2. Vedno naraščajoča napetost v Bolgariji. 3. Turška proklamacija o "zavezništvu" z združenimi narodi.

rasti, ampak krčenja. Td se pravi: pred leti so mesta rastla. Danes ne več.

Najbolj priporočljivo je, da nabiraš svoj kupček in čakas z njim. Prilike so bile od vselej in bodo vse dolgoročne. Ampak samo za tiste, ki imajo. Kdor nima, brate, tisti naj ne čaka, da se bo zgodil kak čudež.

Kdor ima kje kakšen dolg, naj ga danes plača, dokler je čas. Po prvi svetovni vojni so ljudje nakupili dosti posetev po cenah, ki so bile povprečno polovicno previsoke. Da so tedaj plačali ves dolg, bi jim bilo vsaj nekaj ostalo. Tako so pa izgubili vse.

To moraš danes še zmeraj plačevati okoli pet odstotkov na posojila. Če imas pa denar v papirjih ali na hranilni vlogi, razven to, kar je potrebno za vsakdanje življenje. Čim manj kupujete, toliko bolj varjeti vrednost svojega dolarja pred inflacijo.

Torej: s tem, da hraniš, varješ se, da ne bo nikogar v Evropi po zadnjem svetovni vojni. Eni pravijo: čemu hraniti? Ako pride Hitler, bo on vse pobral, ce pride Stalin, bo pa ta.

Resnica je, da se ne bo nikogar v Evropi po zadnjem svetovni vojni. Eni pravijo: čemu hraniti? Ako pride Hitler, bo on vse pobral, ce pride Stalin, bo pa ta.

Resnica je, da se ne bo nikogar v Evropi po zadnjem svetovni vojni. Eni pravijo: čemu hraniti? Ako pride Hitler, bo on vse pobral, ce pride Stalin, bo pa ta.

Danes pišejo eni in isti listi: hranite. Ne kupujte ničesar, razven to, kar je potrebno za vsakdanje življenje. Čim manj kupujete, toliko bolj varjeti vrednost svojega dolarja pred inflacijo.

Torej: s tem, da hraniš, varješ se, da ne bo nikogar v Evropi po zadnjem svetovni vojni. Eni pravijo: čemu hraniti? Ako pride Hitler, bo on vse pobral, ce pride Stalin, bo pa ta.

Braniš vsak sebi s tem, da hraniš. S tem branimo vse.

Janko N. Rogelj:

Na cvetno nedeljo...

Na cvetno nedeljo, 6. aprila 1941, so zabrneli nad pomladno Slovenijo težki nemški bombarji ter iz svojih brzostrelnih pušč trošili smrtonosni svine na poti in ceste, ki se vijejo skozi slovenske vasi, trge in mesta.

Slovenski narod je stopil na pot, ki pelje na goro Kalvarijo, in na tej poti hira, joka, pada in umira že tri dolga, strašna leta.

Po treh letih prestanega trpenja, krvavjenja in umiranja stoji pred nami do smrti izmučena mati Slovenija ter kliče in vprašuje svoje sinove in hčere v Ameriki:

"Cegava bolecina je večja od nedolžno in junaska krvavjenja, ustašenih borcev, bo temu ne moremo več prostora. — Kako dolga bo ta moreča cvetna nedelja, za katero je prišel veliki petek,

a ga ni kraja ne konča... kdaj zopet pride zaželjena velika noč?"

Toda trpljenje velikega petka nadaljuje z vsemi grozotami, kot ga je napovedal v svoj pesmi Alojz Gradnik:

Crni dež na zemljo lije, lije Crne ptice letajo po zraku. Črne zvezde sijajo na nebu. Dalje lajajo skoz zrak grane.

Dalje rjovejo povsod topovi. Dalje rušijo se v prah devoje. Dalje žro mrlje vranjajo.

Taka je triletna usoda tvoje in moje rodne zemlje. Kaj sta napravila za to trpečo in mrajoč slovensko grudo?

Napravila? Malo, zelo malo. Morebiti sva se v svoji domovini pameti sporekla, da bo nujna pomoč malo pomagala. Ze

lo malo bo pomagala, ce bou "česnala," čegava pomoč bo bolj pomagala, in ce bova imala najni nesporazum za vzel.

Napravila? Malo, zelo malo. Morebiti se prepričava, bo bava dala? Ali naj bo deloval, komaj napajne podpore om, ki je vognil golo pest proti sovražnikom?

Tudi to vprašanje bo rešeno ob svojem času, ko bo redna zemlja rešena krutega sevra ka. Tega vprašanja ne bomo rešili mi ameriški Sloveni, v proračunu se rešuje narod sam s svojimi krvaveči zemljami.

Toda eno je gotovo, da se včina našega naroda bori na svoji zemljji za povrnitev svobode in demokracije. Ta včina našega naroda se bori v istih vrstah, kjer se borijo ameriški Sloveni, v ostali naši z

ZADNJA KMEČKA VOJSKA

Zgodovinska povest iz leta 1573

Spisal AVGUST ŠENOA — Iz Hrv. poslov. L. J.

(Nadaljevanje)

"Stvar ni tako težka, kakor se morebiti zdi na prvi pogled. Vse se mora prej dobro premisliti, da se vsi dogodki razdele pravično na dvoje. No, priznali mi boste, da je zelo mučno, če gospodarita dva gospodarja na istem prostoru. Pravzaprav to še gospodarstvo ni, ker drug stardružemu na poti, a najmanj se spodobi, da zapovedujejo vaši milosti župani in oskrbniki, kakor na primer Svetič. Jaz bi to rej reklo tako: celo premoženje naj se natanko popiše in se ne sme nikoli niti zmanjšati. Potem naj se izračuni dohodki posameznih zemljišč in kmetov in naj se razdele v dve enaki polovici; eni polovici boste gospodarili vi, milostljiva gospa, drugi pa oskrbnik mojega močnega gospodarja. Vsako leto naj se pregleda zapisnik. V boljšem gradu boste stanovili vi, milostljiva gospa, tukaj na Susjedu po Batorijevem oskrbniku."

spod Palfij. Kaj naj mi pa zagotovi pravico do posesti na Susjedu? Nikdar, nikoli!"

"Umrite se, milost," nadaljuje prostodušno Madžar, "o tem sem tudi jaz že misil, in čisto prav je, da si v tej stvari zagotovite pravico, četudi so Batorijevci na bivajo na Ogrskem, v pozunski županiji; oni potrebujejo več novcev in bodo lažje prodajali te pridelke v sosednje pokrajine. Menim, da je ta ponudba odkritosrčna in poštena in morda manjši koristi za mojega gospodarja. Toda on mi je izrečen zapovedal, naj stavim tako ugodne pogoje, da spozna vaš milost, da se Heningovcem ni treba batiti Batorija hudoberga namena in goljufije, pač pa, da goji v svojem srcu ljubezen do rodbine, čeravno trpi ujak škode. Sodite sami, plemenita gospa."

Vdova se ustavi prekrižanih rok in upre svoje blede oči v gospoda Palfija, hoteč spoznati iz njegovega obrazu, se li laže ali govorji resnico. A poslanec ne pobesi oči. Uršula klone z glavo in prične premišljevati. Ponuditi ne vprašal. Vi tako ali tako je bila precej koristna, stu-

prebivate v časih na Susjedu, časih na Stubiči, a stubiški del imeta je vsekakor boljši od susjedskoga. Ko bomo sestavljali pismo, ne bom o tehtali vsakega zrnca; moj milostljivi gospodar privoli celo v to, da "in maiorem vim uiris" prebivate vsako leto dva meseca na Susjedu, on pa vam ne bo poslal nobenega svojega oskrbnika v Stubico. Vprašate, zakaj da je gospod kraljevi sodnik izbral Susjed? Ker je bližje Zagrebu, na meji Štajerske, blizu Kranjske. V Zagrebu ima prijatelja, ki bo pazil na gospodarstvo. Vi svojih pridelkov ne boste prodajali daleč, Batorijevci pa bivajo na Ogrskem, v pozunski županiji; oni potrebujejo

več novcev in bodo lažje prodajali te pridelke v sosednje pokrajine. Menim, da je ta ponudba odkritosrčna in poštena in morda manjši koristi za mojega gospodarja. Toda on mi je izrečen zapovedal, naj stavim tako ugodne pogoje, da spozna vaš milost, da se Heningovcem ni treba batiti Batorija hudoberga namena in goljufije, pač pa, da goji v svojem srcu ljubezen do rodbine, čeravno trpi ujak škode. Sodite sami, plemenita gospa."

(Dalej prihodnjic)

UNSAFE at HOME

NATIONAL SAFETY COUNCIL

Buy Your Share in "Our" SUBMARINE CHASER

NAZ NANILO

Cenjenemu občinstvu in odjemalcem naznanjam, da smo preselili našo popravljalnico čepljev iz 6530 St. Clair Ave., na

6506 ST. CLAIR AVE.

Zahvaljujemo se za dosedanje naklonjenost ter se priporočamo še za v bodoče v novih prostorih.

KOZAN SHOE REPAIRING — 6506 ST. CLAIR AVE.

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY COMPANY'S

Velikonočni Basement

OPRAVITE SE ZA VELIKONOČ V MAY CO.'S MODI

Dvoje privlačnih klobukov, ki vam dajo . . .

prijetno lichenost

—The "Beanie"

—The "Bonnet"

1.94

Vsakdo ima rad lahke klobučke —ker so vedno udobni—in v pravi modi! Tu imate dve priljubljeni modi za pomlad—prijetni "dutch" stil—in vedno popularni "beanie." Izberite si jih izmed katerekoli barve želite—mi jih imamo v najnovejših po-mladanskih barvah.

THE MAY CO. . . . BASEMENT

ENAKOPRAVNOST

Urednikova pošta

(Nadaljevanje s 3. strani)

doma vrši to delo za Rdeči križ.

Mislimo, da njej ni nobeden ušel ker nabrala je že lepo svoto.

Njen teritorij je bil precej velik,

in ko je vse obiskala, si je izvolila še več dela.

Ko posmislimo, da te nabrane svote

niso znesek velikih darov, temveč majhnih, smo vsi ponosni,

da imamo tako zavedno ženo

med nami. Hvala njej in vsem tistim, ki so kolikčaj darovali.

Potem imamo Mrs. Cecelijo Šubelj. Ona tudi zadnja 4 leta

pomaga pri tej akciji in je ena

izmed najbolj zaposlenih žen.

Ona vrši razne posle kot uradnica

pri več društvi in federaciji,

in si je zopet našla čas, da

pomaga za Rdeči križ. Izročila

je že sveto \$95.00. Njena pozdravnost je vse časti vredna.

Rdeči križ ima dvojčke v osebah

Mrs. Frances Zugel in Mrs. Pavla Zigman, ki tudi že več let

skupaj pobirata za Rdeči križ.

Bolezen ali posebne težkoči jih

nikoli ne drže nazaj, ker v njihovih mislih je samo to, da Rdeči križ nas potrebuje sedaj in

nihče in nobena stvar nas ne bo

zadržala, da ne bi storile našo

dolžnost. Članice naših Parent

Teachers Association, vršijo

imenitno delo letos. Mrs. Anna

Rossman, predsednica E a s t

Madison; Mrs. Syroney, pred.

Hodge; Mrs. Betty Blankshire,

pred. Sowinski, kakor tudi An-

gelina Strvagi, Mary Cerkvenik,

Mrs. Steve Marolt, Mrs. Nanole,

Emma Drobnik, Florence Tait.

Tem potom se jim prav lepo

zahvalimo.

Marie Kovacic, žena našega

councilmana, Mollie Bronoff,

Mary Armbruster, Grace Heck-

er, Agnes Princic, Mary Marn,

Anna Rode, Vida Suhadolnik,

vse so pomagale, da smo že en

del denarja izročile. Vse te pri-

ne delavke so hvale vredne.

Eden, ki prvič vrši to delo,

je Joseph Fifolt, tajnik dr. št.

566 SNPJ. Izročil je že lepo sveto

\$75.00. Vzlič vsega drugega

dela si je vtrgal čas za Rdeči

križ, in smo mu hvaležni.

Vse naše nabiralke in nabi-

ralci pravijo, da Rdeči križ MO-

RE doseči kvoto \$3,000,000 v

Clevelandu. Vsaki izmed nas

more darovati več kot smo že,

ker naši fantje morejo imeti

vse, kar potrebujemo, če ravno

sмо mi, ki smo doma, prikraj-

šani. S takim požrtvovanjem

moremo doseči navedeno kvoto.

Rdeči križ vas kliče na po-

moc, ne odrecite mu, darujte,

akoravno ste že darovali.

Za Ameriški rdeči križ:

Josie Zakrajsek, 23 District

načelnica.

Podprimo borbo Amerike za demo-

kratijo in svobodo sveta z nakupom

vojnih bondov in vojno-varčevalnih

znamk!

Kupujte vojne bonde in vojno-varč-

evalne znamke, da bo čimprej poraženo

osilje v vse, kar ono predstavlja!

na 663 E. 96 St.; za eno družino,

6 sob, velika sprejemnica,

zidan "fireplace," 3 spalnice,

avtomatični grelec za vodo, 2

forneza, "storm" okna. Proda-

se, ker gre lastnik iz mesta.

za 18-45

za delo na 2. šiftu kot

inšpektorice steklenic, za

polnitve in sortiranje

48 ur tedensko, delo ob nedelj-

ah, a ne ob sobotah

Imamo tudi delo za zavijače

masla in sladoleda

Plača od ure

Nič dela ob nedeljah

Dobra začetna plača od ure

z poviškom v 30, 90 dneh, 6

mesečih in enem letu.

Stalno delo, letne počitnice

The Telling-Belle Vernon Co.

3740 Carnegie Ave.

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zv.

šest večerov na teden

DOWNTOWN:

750 Huron Rd. ali

700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:

1588 Wagar Rd., Rocky River

Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Ce ste sedaj zaposleni pri o-